

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.032.04.2015
P/15/030

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/030 – Szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Bogusława Pala, specjalista k.p, upoważnienie do kontroli nr 98081 z dnia 13 listopada 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Liceum Ogólnokształcące Szkoła Mistrzostwa Sportowego w Zespole Szkół SILESIA w Czechowicach-Dziedzicach, ul. Nad Białką 1e, 43-503 Czechowice-Dziedzice ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Kazimierz Borawski, Dyrektor Zespołu Szkół „Silesia” w Czechowicach-Dziedzicach ² (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie³ Najwyższej Izby Kontroli⁴ działania Szkoły podejmowane w latach 2013-2015 (do 31 sierpnia) umożliwiły zapewnienie efektywnego i skutecznego szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo, które było dofinansowane przez Ministra Sportu i Turystyki⁵ ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej⁶.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Na powyższą ocenę wpływ miała prawidłowa organizacja systemu szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo w oddziałach mistrzostwa sportowego w kajakarstwie oraz zgodne z zapisami zawartymi w umowach o dofinansowanie gospodarowanie środkami FRKF przeznaczonymi na to szkolenie. Uczniowie oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie osiągnęli wysoki poziom sportowy, co potwierdziły wysokie miejsca zajęte w zawodach międzynarodowych oraz coroczne powoływania do Kadry Narodowej. W ocenie NIK szkolenie grupowe prowadzone w LO SMS, dofinansowane ze środków FRKF, było efektywne, gdyż stopień zrealizowania przez uczniów zaplanowanych zadań szkoleniowo-startowych był wysoki⁷.

Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła nieterminowego składania częściowych rozliczeń do Polskiego Związku Kajakowego⁸. NIK zwraca również uwagę, na niezgodność zapisu Statutu Szkoły ze stanem faktycznym.

¹ Zwany dalej „Szkołą” lub „LO SMS”.

² Zwany dalej „Dyrektorem Szkoły”.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

⁴ Zwana dalej „NIK” lub „Izba”.

⁵ Zwany dalej „Ministrem SiT”.

⁶ Zwany dalej „FRKF”.

⁷ Średnio w badanym okresie wyniósł 95,7%, w tym w 2013 r. założenia zrealizowało 100% uczniów, w 2014 r. - 87% uczniów i w 2015 r. - 100% uczniów.

⁸ Zwanego dalej „PZK”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo

Opis stanu faktycznego

1.1. W badanym okresie oddziały ogólnodostępne funkcjonowały w strukturze Szkoły tylko w latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2014 i uczęszczało do nich wówczas: 72 uczniów w dwóch oddziałach w roku szkolnym 2012/2013 i 31 uczniów w jednym oddziale w roku szkolnym 2013/2014.

W latach szkolnych 2012/2013-2015/2016 łączna liczba uczniów w oddziałach mistrzostwa sportowego LO SMS w dwóch dyscyplinach sportowych: kajakarstwo i judo przedstawiała się odpowiednio: 36 uczniów w trzech oddziałach (w tym 15 uprawiających kajakarstwo); 38 uczniów w trzech oddziałach (w tym 20 uprawiających kajakarstwo); 22 uczniów w dwóch oddziałach (w tym 11 uprawiających kajakarstwo) i ośmiu uczniów w jednym oddziale (w tym pięciu uprawiających kajakarstwo).

(dowód: akta kontroli str. 245)

1.2. Zasady funkcjonowania LO SMS określono w *Statucie Szkoły Mistrzostwa Sportowego o specjalności kajakarstwo i judo LO SMS Zespołu Szkół „Silesia” w Czechowicach-Dziedzicach*⁹, stanowiącym załącznik do Statutu Zespołu Szkół „Silesia” w Czechowicach-Dziedzicach¹⁰. Uregulowano tam m.in. zasady organizacji Szkoły i nauczania, zgodnie z którymi szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacyjny opracowany przez Dyrektora Szkoły na podstawie planu nauczania oraz planu finansowego szkoły i zatwierdzony przez organ prowadzący szkołę. Podstawową jednostką organizacyjną szkoły był oddział, a przeciętną liczbę uczniów w klasie określał organ nadzorujący Szkołę.

Zasady rekrutacji uczniów zostały określone Statucie LO SMS obowiązującym od 1 września 2013 do 31 sierpnia 2014 r. i od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. W Statucie obowiązującym na dzień 1 września 2015 r. nie zamieszczono uregulowań związanych z rekrutacją uczniów, co było zgodne z art. 1 pkt 12 w związku z art. 10 i art. 12 ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie systemu oświaty oraz niektórych innych ustaw¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 6-78)

1.3. Nabór do oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie przeprowadzany był w latach 2013-2015 w oparciu o próby (testy) określone w *Ankiecie dla kandydatów do szkół mistrzostwa sportowego, stanowiącej część Programu rozwoju szkolenia sportowego (wieloletniego) Kajakarstwa w Szkołach Mistrzostwa Sportowego*¹². Proces rekrutacji przebiegał dwuetapowo, na zasadach rekrutacji podstawowej (w czerwcu) oraz rekrutacji uzupełniającej (do końca września). Podczas rekrutacji podstawowej kandydaci wykonywali próby sprawności fizycznej (Międzynarodowy Test Sprawności Fizycznej¹³) obejmujące: bieg na dystansie

⁹ Przyjętym Uchwałą Nr II/10/76/2003 z dnia 4 lipca 2003 Rady Powiatu w Bielsku-Białej i aktualizowanym w badanym okresie Uchwałami Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół „Silesia” w Czechowicach-Dziedzicach nr: 2/2012/2013 z dnia 31 sierpnia 2012 r., 22/2012/2013 z dnia 30 sierpnia 2013 r., 15/2013/2014 z dnia 23 czerwca 2014 r., zwanym dalej „Statutem LO SMS” lub „Statutem Szkoły”.

¹⁰ Przyjętego przez Radę Powiatu w Bielsku-Białej Uchwałą Nr II/7/45/2003 z dnia 17 kwietnia 2003 r., zwanego dalej „Zespołem Szkół”.

¹¹ Dz. U. z 2014 r., poz. 7, zwanej dalej „ustawą o zmianie u.s.o.”, w art. 1 pkt 12 ustawy o zmianie u.s.o. uchylono art. 60 ust. 1 pkt 6 ustawy o systemie oświaty mówiący o tym, że Statut Szkoły powinien obejmować w szczególności zasady rekrutacji uczniów.

¹² Zaopiniowanego pozytywnie przez Centralny Ośrodek Sportu w Warszawie 5 września 2006 r., zwanego dalej „Wieloletnim Programem PZK”.

¹³ Zwany dalej „MTSF”.

50 m, skok w dal z miejsca, bieg na dystansie 1.000 m (dla dziewcząt 800 m), badanie siły dłoni, uginanie rąk w zwisie, bieg 4x10 m, siady z leżenia, skłon tułowia. Uzyskane w powyższych sprawnościach wyniki przeliczano na punkty¹⁴.

Rekrutacja uzupełniająca przeprowadzana była w oparciu o wyniki (czas i miejsce) uzyskiwane przez kandydata podczas konsultacji wiosennych i jesiennych, eliminacji do kadry oraz ogólnopolskiej olimpiadzie młodzieży. Powyższe wyniki Szkoła pozyskiwała ze strony internetowej PZK¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 83,94,516-560)

1.4. W latach szkolnych 2012/2013-2015/2016 liczba kandydatów do oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie wynosiła odpowiednio: ośmiu, dwunastu, pięciu i siedmiu, z tego przyjęto: siedmiu w roku szkolnym 2012/2013 i dziewięciu w roku szkolnym 2013/2014. W kolejnych latach pomimo zgłoszeń kandydatów nie utworzono oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie. Powyższe spowodowane było niezapewnieniem minimalnej liczby uczniów w jednym oddziale, wymaganej przez organ prowadzący¹⁶.

Starosta Bielski wyjaśnił: „(...) Jednostka samorządu terytorialnego jest organem prowadzącym dla jednostki, jaką jest szkoła i zatwierdza jej arkusz organizacyjny. (...) Ma również obowiązek ustalić ramy organizacyjne szkoły, tj. liczebność klas. W innym przypadku musiałby być zatwierdzony arkusz opracowany przez dyrektora szkoły np. z jednoosobowymi oddziałami. Ustalenie takich norm jest konieczne, bo arkusz organizacyjny to dokument okołobudżetowy i od niego zależy znacząca część wydatków w budżecie Powiatu.”

(dowód: akta kontroli str. 251-254,618)

Analiza dokumentacji uczniów, którzy rozpoczęli naukę w roku szkolnym 2013/2014¹⁷ i kontynuowali ją w 2015 r. potwierdziła, że kandydaci do oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie spełniali kryteria określone w art. 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych¹⁸ i w Statucie Szkoły¹⁹, tj. posiadali zgodę rodziców, orzeczenie lekarza medycyny sportowej potwierdzające brak przeciwwskazań do uprawiania kajakarstwa oraz zaliczone próby sprawności fizycznej.

(dowód: akta kontroli str. 521-524,552-567)

1.5. Szkolenie sportowe realizowano na podstawie Wieloletniego Programu PZK opracowanego przez Związek w maju 2006 r., opiniowanego przez Centralny Ośrodek Sportu w Warszawie²⁰ i przyjętego Uchwałą Rady Pedagogicznej

¹⁴ Wynik osiągnięty przez kandydata określano na podstawie tabel punktowych Międzynarodowego Testu Sprawności Fizycznej (odrębnie dla chłopców i dziewcząt) zamieszczonych na stronie: www.wychowaniefizyczne.pl.

¹⁵ www.pzkaj.pl.

¹⁶ Zgodnie z przyjętymi przez Starostwo Powiatowe w Bielsku-Białej (zatwierdzonymi przez Pełnomocnika Zarządu ds. Oświaty w Starostwie Powiatowym w Bielsku-Białej) zasadami zatwierdzania arkuszy organizacji szkół i placówek na rok szkolny 2014/15 i 2015/16 minimalna liczba uczniów w oddziale mistrzostwa sportowego musiała wynosić 15.

¹⁷ Badaniu poddano dokumentację uczniów przyjętych na ten rok szkolny, ponieważ na lata szkolne 2014/2015 i 2015/2016 Szkoła nie przyjęła uczniów do oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie.

¹⁸ Dz. U. z 2004 r., Nr 26, poz. 232 ze zm. Uchylone z dniem 19 stycznia 2014 r.

¹⁹ Określone w § 2 Zasady rekrutacji oraz w „Regulaminie rekrutacji do klas pierwszych szkoły mistrzostwa sportowego o specjalności kajakarstwo działającej przy Zespole Szkół „Silesia” w Czechowicach-Dziedzicach” i „Kryteriach specjalistycznych doboru kandydatów do szkoły mistrzostwa sportowego w Czechowicach-Dziedzicach”.

²⁰ Pismo z dnia 5 września 2006 r.

Zespołu²¹. Program został zatwierdzony do realizacji przez trenera i Dyrektora Szkoły w październiku 2006 r.

Ponadto stosownie do § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 października 2012 r. w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów sportowych, szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego²² w LO SMS w badanym okresie obowiązywał *Wieloletni Program szkolenia sportowego w kajakarstwie* będący uszczegółowieniem Wieloletniego Programu PZK, w którym określono: kryteria doboru kandydatów do oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie, cele kształcenia i szkolenia sportowego, program szkolenia sportowego na etapie juniora młodszego oraz na etapie juniora, ramowy plan roczny w rozbiciu na poszczególne okresy treningowe (okres przejściowy i okres przygotowawczy) oraz oczekiwane rezultaty realizacji programu. Program ten został przyjęty uchwałą Rady Pedagogicznej²³ i zatwierdzony do realizacji przez trenerów i Dyrektora Szkoły w 2008 r.

Opracowano również roczne Plany szkolenia sportowego na lata 2013-2015 (odrębnie na każdy rok), dla każdego poziomu klasy sportowej (mistrzowskiej – M, pierwszej i drugiej). Plany te zawierały: imiona i nazwiska zawodników, cele wynikowo-treningowe wyznaczone dla każdego zawodnika, założenia metodyczno-szkoleniowe, informację o planowanych startach kontrolnych i głównych, informację o planowanych zgrupowaniach i konsultacjach, podział rocznego cyklu szkolenia, informacje o sposobach kontroli procesu szkolenia sportowego, globalne wielkości obciążeń treningowych uczestników szkolenia oraz informacje o bazie treningowej i trenerach realizujących szkolenia sportowe (wraz z podaniem klasy trenerskiej). Roczne programy były zatwierdzone przez trenera-koordynatora i Dyrektora Szkoły.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że opracowane roczne programy szkolenia sportowego na lata 2013-2015 przesyłane były do PZK, jednak nie otrzymywano informacji zwrotnej potwierdzającej ich zatwierdzenie.

(dowód: akta kontroli str. 83-208,632)

1.6. W badanym okresie Szkoła zawierała roczne umowy o współpracy z Miejskim Klubem Sportowym Czechowice-Dziedzice²⁴. Umowy te regulowały wzajemne zobowiązania, w ramach których MKS Czechowice-Dziedzice zobowiązywał się do:

- wstępnego specjalistycznego przygotowania kandydatów – uczniów klas gimnazjalnych,
- wspomagania procesu naboru i selekcji kandydatów w oparciu o działalność sekcji kajakowej działającej przy MKS Czechowice-Dziedzice,
- promocji LO SMS na terenie powiatu, województwa i kraju,
- udostępniania posiadanego przez sekcję sprzętu specjalistycznego (kajaki) i sportowego dla potrzeb LO SMS, a od roku 2014 korzystania z obiektów sportowych Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji²⁵ w Czechowicach-Dziedzicach dla potrzeb realizacji treningu i odnowy biologicznej na takich samych zasadach, jak zawodnicy MKS Czechowice-Dziedzice.

²¹ Uchwała Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół „Silesia” w Czechowicach-Dziedzicach nr 214 z dnia 22 czerwca 2007 r., zwana dalej „Radą Pedagogiczną”.

²² Dz. U. z 2012 r., poz. 1129, zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie organizacji sms”.

²³ Uchwała Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół „Silesia” w Czechowicach-Dziedzicach nr 240 z dnia 29 sierpnia 2008 r.,

²⁴ Umowy o współpracy z dnia: 2 stycznia 2013 r., 2 stycznia 2014 r. i 2 marca 2015 r., zwanego dalej „MKS Czechowice-Dziedzice”.

²⁵ Zwanego dalej „MOSiR”.

LO SMS zobowiązywało się w tych umowach do:

- wsparcia procesu szkoleniowego sekcji w postaci możliwości współudziału jej członków w akcjach szkoleniowych Szkoły,
- udostępniania do celów szkoleniowych bazy organizacyjno-szkoleniowej Szkoły, tj. obiektów i sprzętu według potrzeb sekcji (nie powodując zakłóceń pracy Zespołu), takich jak: sala gimnastyczna, siłownia, sala z ergometrami,
- użyczenia, do zabezpieczenia zajęć szkoleniowych na wodzie, sprzętu specjalistycznego w postaci motorówki, kamizelek asekuracyjnych,
- udostępniania zaplecza sanitarnego (szatnie, natryski) oraz zaplecza magazynowego.

(dowód: akta kontroli str. 234-239)

Szkoła zawarła także odpłatną umowę na wynajem kontenera do przechowywania sprzętu (łodzi kajakowych i motorówki). Wydatki ze środków FRKF poniesione za wynajem kontenera wynosiły: 7 896,60 zł w 2013 r.; 6 317,28 zł w 2014 r. i 4 211,52 zł w 2015 r. (do 31 sierpnia).

(dowód: akta kontroli str. 240-244)

1.7. Szkoła w badanym okresie zorganizowała dla uczniów oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie na terenie LO SMS badania diagnostyczne (okresowe). W kolejnych latach szkolnych 2012/2013-2014/2015 badaniom półrocznym poddano odpowiednio 10, 11, 20, 16, 11 i 10 uczniów. Ponadto w roku szkolnym 2012/2013 jednego ucznia, a w 2013/2014 dwóch uczniów, poddano indywidualnym badaniom lekarskim i diagnostycznym pod kątem dolegliwości związanych z przebytą kontuzją. Badania te wykonywane były przez lekarzy medycyny sportowej z terenu Bielska-Białej.

Od roku szkolnego 2014/2015 uczniowie poddawani byli również półrocznym badaniom wydolnościowym, którymi objęto 10 uczniów w każdym półroczu. W poprzednich latach szkolnych badania wydolnościowe nie były przeprowadzane z powodu braku wystarczających środków finansowych. Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że *„w okresie tym w warunkach szkolnych dla celów treningowych przeprowadzano nieinwazyjny test wydolności Coconiego na ergometrze kajakowym (pozwalał określić parametry wytrenowania przydatne w treningu wytrzymałości)”. Ponadto dodał, że z badań w Instytucie Medycyny Sportowej nie korzystano z uwagi na wysokie koszty związane z dojazdem uczniów, zakwaterowaniem oraz delegacjami opiekunów.*

(dowód: akta kontroli str. 279,631)

W latach 2013-2015 uczniowie oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie korzystali z odnowy biologicznej (sauna, jacuzzi, hydromasaż, wirówka) oraz z basenu. Zabiegi te odbywały się nie częściej niż raz w tygodniu i korzystała z nich zawsze cała grupa szkolonych uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 258,631)

Wydatki ze środków FRKF za korzystanie z odnowy biologicznej wynosiły: 300 zł w 2013 r. i 400 zł w 2014 r. W 2015 r. uczniowie korzystali z nieodpłatnej odnowy biologicznej.

(dowód: akta kontroli str. 243-244,258)

1.8. Obowiązkowy, tygodniowy wymiar zajęć sportowych prowadzonych w oddziałach mistrzostwa sportowego w kajakarstwie w latach szkolnych

2012/2013 - 2014/2015 był zgodny z § 7 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie organizacji sms.

W badanym okresie tygodniowy wymiar godzin zajęć sportowych w oddziałach mistrzostwa sportowego w kajakarstwie wynosił:

- w roku szkolnym 2012/2013: 17 godzin w klasie pierwszej, 17 godzin w klasie drugiej i 21 godzin w klasie trzeciej,
- w roku szkolnym 2013/2014: 17 godzin w klasie pierwszej, 17 godzin w klasie drugiej i 21 godzin w klasie trzeciej,
- w roku szkolnym 2014/2015: 17 godzin w klasie drugiej i 21 godzin w klasie trzeciej.

W ramach powyższego wymiaru godzin, w każdej klasie oprócz szkolenia sportowego odbywały się trzy godziny zajęć wychowania fizycznego.

Prowadzone zajęcia sportowe były finansowane ze środków własnych Starostwa Bielskiego.

(dowód: akta kontroli str. 259-264)

1.9. W latach szkolnych 2012/2013 - 2014/2015 do dalszego szkolenia w oddziałach mistrzostwa sportowego w kajakarstwie nie zakwalifikowano łącznie sześciu uczniów, z tego w poszczególnych latach odpowiednio: dwóch, trzech i jednego. Uczniowie ci nie kontynuowali dalszej nauki w Zespole i powrócili do miejsca zamieszkania.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że przyczyną rezygnacji było: w trzech przypadkach - brak rokowań na realizację zadań szkoleniowych w kolejnych etapach, w dwóch - rezygnacja z przyczyn zdrowotnych, a w jednym - rezygnacja na własne życzenie.

(dowód: akta kontroli str. 575)

1.10. W latach objętych kontrolą nie wystąpiły przypadki uczniów LO SMS objętych indywidualnym programem nauczania lub tokiem nauki. Szkoła nie prowadziła również kursów instruktorskich dla uczniów uprawiających kajakarstwo.

(dowód: akta kontroli str. 576)

1.11. Baza szkoleniowa Szkoły składała się z: sali gimnastycznej, siłowni, sali wyposażonej w trzy ergometry kajakowe oraz sprzętu specjalistycznego wykorzystywanego podczas treningów, tj. 21 łodzi (dziewięciu kanadyjek i 12 kajaków). Do celów ćwiczeniowych uczniowie wykorzystywali akwen wodny „Kopalniok”.

(dowód: akta kontroli str. 257-258)

1.12. W objętym badaniem roku szkolnym 2015/2016, szkolenie sportowe w oddziałach mistrzostwa sportowego w kajakarstwie prowadziło trzech nauczycieli i wszyscy spełniali wymagania określone w § 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli z wyższym wykształceniem²⁶, tj. posiadali dyplom ukończenia studiów wyższych magisterskich z tytułem zawodowym w stopniu trenera II klasy w dyscyplinie kajakarstwo (w dwóch przypadkach) lub instruktora kajakarstwa (w jednym przypadku) oraz dodatkowo dyplom trenera sportu II klasy.

(dowód: akta kontroli str. 255)

---

²⁶ Dz.U. 2015 r., poz. 1264.

1.13. W latach szkolnych 2012/2013-2014/2015 trzech nauczycieli prowadzących szkolenie w oddziałach mistrzostwa sportowego w kajakarstwie podnosiło swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach krajowych. Jeden nauczyciel brał udział w szkoleniach „Działalność SMS” zorganizowanych w 2012 i 2013 r. oraz w konferencji metodycznej trenerów Związku (udział został sfinansowany ze środków FRKF), drugi uczestniczył w szkoleniach „Patent sternika motorowodnego” (udział został sfinansowany ze środków organu prowadzącego) oraz „Zaplecze kadr narodowych Akademia Trenera” (nieodpłatnie), a trzeci ukończył studia trenerskie (sfinansowane ze środków własnych nauczyciela).

(dowód: akta kontroli str. 256)

Uwagi dotyczące badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że Statut Szkoły obowiązujący w okresie od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. i od 1 września 2015 r. zawierał uregulowania nieodpowiadające faktycznej organizacji LO SMS. W § 3 Statutu LO SMS występował zapis o możliwości zmiany lub przeniesienia ucznia w trakcie nauki z oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie do oddziałów ogólnodostępnych, pomimo że od roku szkolnego 2014/2015 w strukturze Szkoły nie działały już oddziały ogólnodostępne.

(dowód: akta kontroli str. 15,19,28,34-35)

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że powodem było nieumyślne niedopatrzenie. Dodał, że zapis ten nigdy nie znalazł zastosowania w praktyce, z uwagi na fakt, iż żaden uczeń oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie nie zmieniał w trakcie nauki klasy na ogólnodostępną. Poinformował również, że przy najbliższym posiedzeniu Rady Pedagogicznej Szkoły zostanie podjęta uchwała aktualizująca treść § 3 Statutu.

(dowód: akta kontroli str. 613)

Ocena cząstkowa

W Statucie Szkoły prawidłowo określono organizację szkolenia w oddziałach mistrzostwa sportowego. Szkolenie sportowe w kajakarstwie prowadzone było w oparciu o *Wieloletni Program szkolenia sportowego w kajakarstwie* będący uszczegółowieniem Wieloletniego Programu PZK i dopuszczonym do realizacji przez Dyrektora. Ponadto LO MS współpracowało z klubem sportowym MKS Czechowice-Dziedzice. Podczas rekrutacji Szkoła wykorzystywała próby sprawności fizycznej ustalone przez PZK. Baza sportowa Szkoły oraz inne obiekty, z których korzystali uczniowie oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie, umożliwiała realizację szkolenia młodzieży w tej dyscyplinie sportowej. Wymiar realizowanych zajęć sportowych był zgodny z zasadami określonymi rozporządzeniem w sprawie organizacji sms, a kadra trenerska Szkoły w kajakarstwie posiadała wymagane kwalifikacje. Szkoła zapewniła uczniom oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie badania diagnostyczne i wydolnościowe oraz możliwość korzystania z odnowy biologicznej. NIK zwraca przy tym uwagę na regulację zawartą w § 3 Statutów LO SMS obowiązujących od 1 września 2014 r., która nie odpowiadała faktycznej organizacji LO SMS.

2. Realizacja szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo

Opis stanu faktycznego

2.1. W latach 2013-2015 do szkolenia sportowego w kajakarstwie, finansowanego ze środków FRKF zakwalifikowano 56 uczniów, z tego: 24 w 2013 r., 21 w 2014 r. i 11 w 2015 r. (do 31 sierpnia). Wszyscy zakwalifikowani uczniowie spełniali wymóg posiadania minimum II klasy sportowej.

Informacje o posiadanej przez zawodnika aktualnej klasie sportowej Szkoła pozyskiwała ze strony internetowej PZK²⁷.

(dowód: akta kontroli str. 246,562-567,562-573,575)

Realizacja zadań szkoleniowo-startowych²⁸ przez uczniów, którzy przystąpili do ich wykonania, wyniosła 100% w 2013 r., 87% w 2014 r. i 100% w 2015 r.

W 2013 r. spośród 16 uczniów zadania zrealizowało 14 osób (87,5%)²⁹. Powodem niewykonania zadań przez dwóch uczniów (12,5%) była w jednym przypadku kontuzja, a w drugim brak udziału w sezonie startowym związany z wyjazdem ucznia za granicę w okresie potencjalnej możliwości zrealizowania zadania szkoleniowo-startowego.

W 2014 r. realizacja zadań szkoleniowo-startowych przez uczniów, którzy przystąpili do ich wykonania wynosiła 87%. Z 21 uczniów zadania zrealizowało 15 osób (71,4%)³⁰. Sześciu uczniów (28,6%) nie wykonało zadania, co spowodowane było w dwóch przypadkach rezygnacją z dalszej edukacji ze względu na problemy zdrowotne (jeden uczeń) i brakiem postępów szkoleniowych (drugi uczeń), w kolejnych dwóch przypadkach brakiem udziału w sezonie startowym spowodowanym kontuzją. Dwóch kolejnych uczniów uzyskało lokaty niższe od zaplanowanych. W przypadku jednego z nich Dyrektor Szkoły jako przyczynę wskazał błędną ocenę predyspozycji zawodniczych (dokonaną zarówno przez trenerów oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie, jak i trenerów klubowych ucznia) oraz zmianę koncepcji startów w zawodach. Jak wyjaśniła trenerka ucznia: „(...) w sezonie startowym poprzedzającym rok 2014 zawodnik brał udział w konkurencji zespołowej na osadzie K-2 ze starszym kolegą klubowym. Natomiast z uwagi na zmianę kategorii wiekowej przez partnera z osady i brak innego partnera z kategorii wiekowej zawodnika, uczeń wystartował w konkurencji indywidualnej K-1. Decyzję o wyborze konkurencji startowej podejmował trener klubowy zawodnika”. Drugi uczeń nie osiągnął zaplanowanego zadania szkoleniowo-startowego, gdyż, jak wyjaśnił Dyrektor szkoły i trener prowadzący, uczeń ten wystartował w wyższej kategorii wiekowej (w Mistrzostwach Polski Seniorów) i pomimo właściwego przygotowania do sezonu startowego nie udało mu się osiągnąć zakładanych wyników z uwagi na wyższe umiejętności rywali.

W 2015 r. z 11 uczniów zadania zrealizowało siedmiu (63,6%)³¹. Przyczynami niewykonania zadań przez cztery (36,4%) osoby, według wyjaśnień Dyrektora Szkoły, były: rezygnacja ze względu na problemy zdrowotne (jeden uczeń) oraz brak udziału w sezonie startowym związany z wyjazdem ucznia za granicę w okresie potencjalnej możliwości zrealizowania zadania szkoleniowo-startowego (jeden uczeń), uzyskanie przez dwóch uczniów lokaty niższej od zaplanowanej w związku

²⁷ Informację o uzyskanej klasie sportowej pozyskiwano porównując najlepszy wynik uzyskany przez ucznia podczas imprez startowych młodszych juniorów i junierek: w XIX Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży (zorganizowanej 15-18.08.2013 r. w Bydgoszczy); XXIX Długodystansowych Mistrzostwach Polski i Ogólnopolskich Regatach Długodystansowych dla Dzieci (zorganizowanych 17-19.05.2013 r. w Bydgoszczy); a w odniesieniu do jednego ucznia w Mistrzostwach Polski Seniorów (zorganizowanych w dniach 05-07.06.2013 r. w Bydgoszczy).

²⁸ Określonych w poszczególnych latach we wnioskach o dofinansowanie szkolenia ze środków FRKF.

²⁹ W tym pięciu osiągnęło wyniki wyższe niż zaplanowane (35,7%), tj. dwóch uczniów uzyskało pierwszą lokatę w Mistrzostwach Polski Juniorów (dalej „MPJ”), przy założeniu uzyskania 3-6 miejsca (jeden uczeń) i 3-9 miejsca (drugi uczeń); jeden uczeń uzyskał drugą lokatę w MPJ, przy założeniu uzyskania 3-6 miejsca; jeden uczeń uzyskał trzecią lokatę w MPJ przy założeniu uzyskania 6-9 miejsca; jeden uczeń uzyskał czwartą lokatę w MPJ, przy założeniu uzyskania 6-9 miejsca.

³⁰ W tym trzech z nich osiągnęło wyniki wyższe niż zaplanowane (20,00%), tj. jeden uczeń uzyskał drugą lokatę w MPJ przy założeniu uzyskania 3-6 miejsca; jeden uczeń uzyskał trzecią lokatę w MPJ, przy założeniu osiągnięcia 6-12 miejsca; jeden uczeń uzyskał trzecią lokatę w Mistrzostwach Polski Seniorów (dalej „MPS”), przy założeniu uzyskania 6-12 miejsca.

³¹ W tym czterech z nich osiągnęło wyniki wyższe niż zaplanowane (36,4%), tj. jeden uczeń uzyskał trzecią lokatę w MPS przy założeniu 9-12 miejsca; jeden uczeń uzyskał czwartą lokatę w MPS przy założeniu 6-12 miejsca; jeden uczeń uzyskał piątą lokatę w MPS przy założeniu 6-12 miejsca i jeden uczeń uzyskał piątą lokatę w Międzynarodowych Mistrzostwach Polski, przy założeniu 6-12 miejsca w MPS.

z problemami zdrowotnymi zawodników w okresie przygotowawczym do sezonu startowego (u jednego kontuzja i bóle kręgosłupa, u drugiego nawracające przeziębienia).

(dowód: akta kontroli str. 265-271,658)

2.2. Spośród siedmiu uczniów pierwszej klasy LO SMS w pływaniu, zakwalifikowanych w roku szkolnym 2012/2013 do szkolenia dofinansowanego z FRKF, wzrost poziomu sportowego wykazało czterech uczniów, którzy ukończyli szkolenie sportowe na zakończenie roku szkolnego 2014/2015 (100%). Przy czym jeden uczeń klasę sportową podniósł z I do mistrzowskiej już, jako absolwent³², a kolejny utrzymał swoją klasę sportową pomimo zmiany kategorii startowej z juniorskiej na seniorską³³. Dwóch uczniów nie ukończyło szkolenia sportowego w LO SMS, ponieważ po pierwszym roku edukacji opuścili Szkołę³⁴, a kolejny nie wystartował w zawodach pozwalających zweryfikować jego klasę sportową na koniec trzyletniego okresu szkolenia sportowego³⁵.

(dowód: akta kontroli str. 267, 270, 280-281, 658,667-671)

2.3. W latach 2013-2015 do Kadry Narodowej³⁶ juniorów powołanych zostało odpowiednio: siedmiu (29,17% wszystkich uczniów objętych w tym roku dofinansowaniem ze środków FRKF), ośmiu (38,10%) i trzech uczniów (27,27%), a do KN Seniorów jeden uczeń w 2014 r. (4,76%) i jeden uczeń rezerwy w 2015 r. (9,09%).

(dowód: akta kontroli str. 265-267, 282)

2.4. W badanym okresie uczniowie oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie brali udział w zawodach krajowych oraz zgrupowaniach szkoleniowych i konsultacjach ogólnopolskich organizowanych wyłącznie na terenie kraju. Uczniowie Szkoły uczestniczyli:

- w 2013 r. w trzech zgrupowaniach szkoleniowych (dwa w Czechowicach-Dziedzicach z udziałem 16 i 20 uczniów i jedno w Rybniku z udziałem 10 uczniów), konsultacjach ogólnopolskich (w Wałczu, w których brało udział 14 uczniów) oraz w zawodach krajowych (w Bydgoszczy, w których uczestniczyło 13 uczniów);
- w 2014 r. w trzech zgrupowaniach szkoleniowych (dwa w Czechowicach-Dziedzicach z udziałem 21 i 11 uczniów i jedno w Rybniku, w którym uczestniczyło 15 uczniów), dwóch konsultacjach ogólnopolskich w Wałczu z udziałem 15 i pięciu uczniów oraz w trzech imprezach o randze zawodów krajowych (w Bydgoszczy, Poznaniu i Wałczu), w których brało udział 12, pięciu i czterech uczniów;
- w 2015 (do 31 sierpnia) w dwóch zgrupowaniach szkoleniowych (w Czechowicach-Dziedzicach z udziałem 11 uczniów i Rybniku z udziałem siedmiu uczniów), konsultacjach ogólnopolskich (w Wałczu, w których brało udział dziewięciu zawodników) oraz w dwóch imprezach o randze zawodów

³² Zajmując drugą lokatę na Mistrzostwach Polski Seniorów w zjeździe kajakowym, które odbyły się 10-11 października 2015 r. (w sezonie startowym 2015 r.).

³³ W opinii Dyrektora w przypadku tego ucznia nastąpił wzrost poziomu sportowego, gdyż na początku szkolenia w LO SMS zdobywał klasy sportowe w zawodach kategorii junior młodszy, (w których łatwiej uzyskać klasę sportową) natomiast w ostatnim roku szkolenia startował w kategorii seniorów, w której startuje wąska grupa zawodników o dużym doświadczeniu.

³⁴ Uczniowie ci zrezygnowali z dalszego szkolenia pomimo wykonania przez nich założeń szkoleniowo-startowych w 2013 r.

³⁵ Uczeń ten wyjechał z kraju po zdaniu egzaminu maturalnego.

³⁶ Zwanej dalej „KN”.

krajowych (w Bydgoszczy z udziałem pięciu zawodników i w Poznaniu z udziałem pięciu zawodników).

(dowód: akta kontroli str. 577)

2.5. W latach 2013-2015 czterech uczniów Szkoły reprezentowało Polskę w zawodach międzynarodowych.

- w Mistrzostwach Świata Juniorów (Kanada), w których brało udział trzech zawodników: w 2013 r. jeden zawodnik, który zajął szóstą lokatę w K-2 na dystansie 1.000 m; w 2015 r. dwóch zawodników, z których: jeden zajął trzecią lokatę w C-2 na dystansie 18,3 km i 5 lokatę w C-1 na dystansie 18,3 km, a drugi zajął 15 lokatę w K-2 na dystansie 22,2 km,
- w Mistrzostwach Europy Juniorów i U-23 (Polska), w których brał udział jeden zawodnik w 2013 r., który zajął siódmą lokatę w K-2 na dystansie 1.000 m;
- w Mistrzostwach Europy Juniorów w maratonie (Słowacja, Słowenia i Węgry), w których brało udział dwóch zawodników: jeden w 2014 r. zajął czwartą lokatę w C-2 na dystansie 21 km i 9 lokatę w C-1 na dystansie 21 km; w 2015 r. dwóch zawodników, z których: jeden zajął czwartą lokatę w C-2 na dystansie 17,2 km, drugi zajął 13 lokatę w K-1 na dystansie 21,8 km,
- w Międzynarodowych Regatach Juniorów (Włochy), w których brało udział dwóch zawodników: w 2014 r. jeden z nich zajął pierwszą lokatę w C-1 na dystansie 500 m i pierwszą lokatę w C-1 na dystansie 1.000 m; w 2015 r. drugi zawodnik dwukrotnie brał udział w powyższej imprezie (w kwietniu i w maju) i podczas pierwszych regat zajął: drugą lokatę w C-2 na dystansie 1000 m, drugą lokatę w C-2 na dystansie 200 m i trzecią lokatę w C-1 na dystansie 1000 m, natomiast podczas kolejnych regat zajął: drugą lokatę w C-2 na dystansie 500 m, trzecią lokatę w C-2 na dystansie 1000 m i piątą lokatę w C-2 na dystansie 200 m;
- w Pucharze Nadziei Olimpijskich organizowanym w Słowacji w 2014 r. brał udział jeden zawodnik, który zajął drugą lokatę w C-2 na dystansie 1000 m, trzecią lokatę w C-2 na dystansie 500 m i piątą lokatę w C-2 na dystansie 200 m.

(dowód: akta kontroli str.578)

2.6. Szkoła w badanym okresie terminowo, zgodnie z zapisami umów o dofinansowanie szkolenia ze środków FRKF, przedkładała do PZK sprawozdania merytoryczne (półroczne i roczne), w których odnoszono się do stopnia realizacji zakładanych celów i rezultatów postawionych przed uczniami oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie.

Według Dyrektora Szkoły, podstawą oceny efektywności szkolenia w LO SMS była realizacja zadań wynikowych założonych dla każdego ucznia (zadania szkoleniowo-startowe). Uzyskane wyniki miały wpływ na tworzenie planów szkoleniowych na dany rok, dla grup uczniów reprezentujących poszczególne klasy sportowe (I, II i mistrzowską) oraz tworzenie indywidualnych mikrocykli treningowych.

Sukcesem wynikowym ucznia w opinii Dyrektora Szkoły była poprawa swoich osiągnięć z lat poprzednich, jak również ilość zdobytych miejsc punktowanych w finałach A (miejsca od 1 do 9). Za porażkę uznawano brak realizacji zadania szkoleniowo-startowego, choć każdy przypadek analizowano indywidualnie. W dalszych wyjaśnieniach Dyrektor podał, że „szczególnie trudne w ocenie efektów wynikowych są starty uczniów w kategorii seniorów (ma to miejsce w trzeciej klasie). Trudność polega na tym, że uczeń kończący SMS musi rywalizować z zawodnikami o wieloletnim stażu zawodniczym, doświadczeniu i wysokim poziomie umiejętności

(wielokrotnymi uczestnikami imprez na poziomie Mistrzostwa Świata i Igrzysk Olimpijskich)".

(dowód: akta kontroli str. 576,580-611)

Ocena cząstkowa

NIK ocenia jako efektywne szkolenie grupowe dofinansowane ze środków FRKF, czego dowodem jest zrealizowanie w okresie kontrolowanym przez uczniów w nim uczestniczących średnio 95,7% zaplanowanych zadań szkoleniowo-startowych, a także uzyskanie przez 100% uczniów zaczynających w roku szkolnym 2012/2013 szkolenie sportowe wzrostu poziomu sportowego. Ponadto Izba pozytywnie ocenia sukcesy indywidualne poszczególnych uczniów, w tym powołania do KN oraz udział w zawodach międzynarodowych, w których uczniowie LO SMS zdobyli łącznie 10 medali.

3. Finansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo

Opis stanu faktycznego

3.1. W latach 2013-2015 (do 31 sierpnia) szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo finansowane było ze środków własnych Starostwa Powiatowego w Bielsku-Białej oraz z dotacji FRKF przekazywanej za pośrednictwem PZK.

Wysokość subwencji oświatowej przypadająca na jednego ucznia oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie, w poszczególnych latach okresu 2013 r. -2015 r. wynosiła odpowiednio: 10 836,21 zł, 10 999,15 zł i 11 147,21 zł. Wysokość subwencji oświatowej przypadająca na jednego ucznia w oddziałach ogólnodostępnych Szkoły w tych latach wynosiła odpowiednio: 5 841,13 zł, 6 210,39 zł, 5 868,71 zł³⁷.

Kwoty przekazane na szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo ze Starostwa Bielskiego do Zespołu Obsługi Szkół i Placówek Oświatowych w Bielsku-Białej wynosiły³⁸: 1 161,7 tys. zł w 2013 r.; 789,0 tys. zł w 2014 r., a do 31 sierpnia 2015 r. – 265,4 tys. zł, w tym ze środków FRKF, odpowiednio: 119,0 tys. zł, 117,3 tys. zł, 69,35 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 616-618)

3.2. W latach 2013-2015 na realizację programu szkolenia dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo w kajakarstwie Powiat Bielski zawierał roczne umowy o współpracy z PZK³⁹. Na podstawie tych umów w kolejnych latach LO SMS uzyskał dotacje celowe w kwotach odpowiednio: 119,0 tys. zł⁴⁰, 117,3 tys. zł⁴¹ i 119,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 209-233,627)

Łączna kwota przekazywanych przez PZK do organu prowadzącego LO SMS w latach 2013-2015 (do 31 sierpnia) środków FRKF była zgodna z kwotami transz określonymi w harmonogramach przekazywania zaliczek, załączonych do zawartych umów o współpracy i wynosiła: 119,0 tys. zł w 2013 r., 117,3 tys. zł w 2014 r., a do 31 sierpnia 2015 r. – 96,2 tys. zł, przy czym:

³⁷ Z uwagi na brak w 2015 r. oddziałów ogólnodostępnych LO w Zespole Szkół „Silesia” podano kwotę subwencji oświatowej przypadającej na jednego ucznia oddziałów ogólnodostępnych LO w Powiecie (na podstawie informacji uzyskanej ze Starostwa Powiatowego w Bielsku-Białej).

³⁸ Prowadzącego obsługę księgowo- finansową LO SMS , zwane dalej „ZOSiPO”.

³⁹ Umowy o współpracy z dnia: 20 marca 2013 r., 4 marca 2014 r. i 16 marca 2015 r., zwane dalej „umowami o dofinansowanie ze środków FRKF”.

⁴⁰ Aneks nr 1 z dnia 12 listopada 2013 r. zmniejszający kwotę dotacji celowej o 7,6 tys. zł.

⁴¹ Aneksy: nr 1 z 13 października 2014 r. zmniejszający kwotę dotacji celowej o 5,3 tys. zł, nr 2 z 23 października 2014 r. zmniejszający kwotę dotacji celowej o 1,0 tys. zł.

- w 2013 r. pierwsza transza (na kwotę 41,6 tys. zł) została przekazana w kwietniu zamiast w marcu;
- w 2014 r. transza (na kwotę 7,0 tys. zł) została przekazana w lipcu zamiast w czerwcu, a transze planowane do przekazania we wrześniu, październiku i listopadzie (na kwoty odpowiednio: 10,0 tys. zł, 16,3 tys. zł i 12,0 tys. zł) zostały przekazane z miesięcznym opóźnieniem;
- w 2015 r. (do 31 sierpnia) pierwszą transzę (na kwotę 38,5 tys. zł) przekazano w kwietniu zamiast w marcu, z kolei majową transzę (na kwotę 18,0 tys. zł) przekazano w czerwcu, a sierpniową (na kwotę 7,5 tys. zł) przekazano we wrześniu.

Dyrektor ZOSiPO wyjaśnił, że opóźnienia te nie wpłynęły na zadania realizowane przez Szkołę w ramach programu szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo. Według informacji Starosty Bielskiego „*Powiat zaliczkowo przekazuje środki własne na realizację szkolenia młodzieży w SMS, a następnie po podpisaniu umowy refunduje środki z PZK*”. W dalszych wyjaśnieniach Dyrektor ZOSiPO podała, że otrzymywała określoną pulę środków na wydatki całego Zespołu Szkół, w ramach planu budżetowego na dany rok i dokonywała realizacji wydatków oraz księgowania na podstawie poleceń przelewu środków wydawanych przez Dyrektora Szkoły, zgodnie z opisem na fakturach. Na koniec roku zwracała pulę niewykorzystanych środków na rachunek Powiatu Bielskiego.

LO SMS w badanym okresie otrzymywało od PZK⁴² w ramach dofinansowania ze środków FRKF sprzęt sportowy⁴³ o wartości: 22,6 tys. zł w 2013 r. i 22,3 tys. zł w 2014 r.

Łączna kwota przyznanego Szkole dofinansowania z FRKF (wartość środków finansowych oraz sprzętu sportowego przekazanych Szkole) wynosiła: 141,6 tys. zł w 2013 r., 139,6 tys. zł w 2014 r. oraz 96,2 tys. zł w 2015 r. (do 31 sierpnia).

(dowód: akta kontroli str. 213,215,220,222,226,507-513,620-621,623)

Wysokość środków FRKF przekazanych Szkole w latach 2013-2015, w przeliczeniu na jednego ucznia oddziałów mistrzostwa sportowego w kajakarstwie, wynosiła⁴⁴, odpowiednio: 5 901,62 zł, 6 646,79 zł, 6 304,54 zł.

Dyrektor Szkoły stwierdził, że środki otrzymywane z FRKF były wystarczające do realizacji szkolenia.

(dowód: akta kontroli str. 576)

3.3. Koszty kształcenia jednego ucznia pobierającego naukę w oddziałach ogólnodostępnych LO SMS w latach 2012-2014⁴⁵ wynosiły: 8 610,12 zł; 9 885,73 zł i 9 929,80 zł, a w oddziałach mistrzostwa sportowego w dyscyplinie kajakarstwo w latach 2012-2015, odpowiednio: 14 760,79 zł, 15 980,58 zł, 18 233,05 zł i 20 764,64 zł.

(dowód: akta kontroli str. 306-308)

3.4. W badanym okresie Szkoła sporządzała i przedkładała do PZK rozliczenia wymagane zapisami zawartych umów o współpracy, tj. częściowe rozliczenia

⁴² Zgodnie z § 7 umów o współpracy zawartych w latach 2013 i 2014.

⁴³ Zgodnie z protokołami zdawczo-odbiorczymi do SMS przekazano: w 2013 r. – trzy łodzie (dwa kajaki K-1 i jeden pokrowiec; kanadyjkę C-1 wraz z pokrowcem) i pulsometry; w 2014 r. – dwie łodzie (kajaki K-1) oraz sztangi, hantle.

⁴⁴ Podstawę obliczenia stanowią: suma środków otrzymanych z FRKF w latach 2013-2015 (do 31 sierpnia) oraz wartości przekazanego sprzętu do SMS w latach 2013-2014, do 31 sierpnia 2015 r. nie zakupiono i nie przekazano sprzętu do LO SMS.

⁴⁵ Od roku szkolnego 2014/2015 w strukturze LO SMS nie działały oddziały ogólnodostępne.

kosztów (rozliczenia akcji⁴⁶) oraz półroczne i roczne sprawozdania merytoryczne i finansowe. Szkoła terminowo przedkładała do PZK półroczne i roczne sprawozdania i finansowe, nie dotrzymała jednak terminów częściowych rozliczeń kosztów.

Wartości wykazane w rocznych rozliczeniach kosztów zadania za 2013 r. i 2014 r. były zgodne z kwotami przyznanymi na realizację szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo, a niewykorzystana w 2013 r. kwota (1,46 zł) została zwrócona na konto PZK w wyznaczonym w umowie terminie.

(dowód: akta kontroli str. 309-325,532)

3.5. W latach 2013-2015 Szkoła nie przekroczyła planu wydatków finansowanych ze środków FRKF na realizację szkolenia w kajakarstwie.

- W 2013 r. ze środków FRKF zaplanowano 141,6 tys. zł i tyle samo wydatkowano. Łączna kwota zaplanowanych wydatków wynosiła 348,6 tys. zł, a wydatkowano 421,4 tys. zł⁴⁷. Zwiększenie wydatków zostało sfinansowane ze środków Starostwa Bielskiego.
- W 2014 r. ze środków FRKF zaplanowano 139,60 tys. zł i tyle samo wydatkowano, natomiast łącznie zaplanowana i poniesiona na szkolenie młodzieży kwota wynosiła 374,6 tys. zł,
- W 2015 r. ze środków FRKF zaplanowano 140,10 tys. zł, natomiast łącznie zaplanowana na szkolenie młodzieży kwota wynosiła 375,1 tys. zł

(dowód: akta kontroli str. 305,333,340)

W latach 2013-2014 koszty szkoleniowe poniesione na szkolenie młodzieży w kajakarstwie w całkowitych kosztach dofinansowania ze środków FRKF stanowiły odpowiednio: 75,38% i 76,03%, koszty wspomaganie - 24,27% i 23,61%, a koszty pośrednie - 0,35% i 0,36% kosztów bezpośrednich. Zaplanowane na 2015 r.⁴⁸ koszty szkoleniowe stanowiły 75,68%, koszty wspomaganie 23,59%, a koszty pośrednie 0,72% kosztów bezpośrednich.

(dowód: akta kontroli str. 305)

3.6. W latach 2013-2015 ze środków FRKF finansowano wyłącznie uczniów LO SMS. Nie wystąpiły przypadki szkolenia absolwentów szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 561)

3.7. W latach 2013-2015 (do 31 sierpnia) nie przeprowadzono remontów i modernizacji infrastruktury sportowej oraz nie realizowano inwestycji w postaci nowych obiektów sportowych ani urządzeń sportowych.

(dowód: akta kontroli str. 573,576)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Szkoła nie dotrzymała terminów składania rozliczeń częściowych do PZK wynikających z § 5 pkt 1 umów o dofinansowanie szkolenia ze środków FRKF z dnia 20 marca 2013 r. i 4 marca 2014 r.

⁴⁶ Rozliczenia kosztów pojedynczych zadań, m.in. udziału uczniów i trenerów w konsultacjach szkoleniowych, zgrupowaniach szkoleniowych, imprezach startowych.

⁴⁷ Zwiększenie wydatków na kwotę 72,7 tys. zł związane było z wynagrodzeniami nauczycieli (trenerów i wychowawców internatu).

⁴⁸ Zgodnie z preliminarzem kosztów bezpośrednich i pośrednich stanowiących załącznik nr 1 do umowy o współpracy z dnia 16 marca 2015 r.

Szkoła była zobowiązana do składania rozliczeń zakończonych akcji do 10 dnia kalendarzowego, po ich zakończeniu. Tymczasem tych rozliczeń dokonano:

- rozliczenia akcji nr 1.2 z terminem realizacji 19.02 - 28.02.2013 r. w dniu 30 kwietnia 2013 r., tj. 41 dni po wyznaczonym terminie;
- rozliczenia akcji nr 3.1 z terminem realizacji 30.05 - 02.06.2013 r. w dniu 14 czerwca 2013 r., tj. 12 dni po wyznaczonym terminie;
- rozliczenia akcji nr 1.6 z terminem realizacji 18.10 - 20.10.2013 r. w dniu 13 listopada 2013 r., tj. 24 dni po wyznaczonym terminie,

natomiast w 2014 r.:

- rozliczenia akcji nr 3.2 z terminem realizacji 30.05-01.06.2014 r. w dniu 17 czerwca 2014 r., tj. 16 dni po wyznaczonym terminie,
- rozliczenia akcji nr 3.3 z terminem realizacji 23.05 - 26.05.2014 r. w dniu 9 czerwca 2014 r., tj. 14 dni po wyznaczonym terminie.

(dowód: akta kontroli str. 210,217,637-646)

Według wyjaśnień Dyrektora Szkoły przyczyną niedochowania terminów rozliczeń były opóźnienia spływu faktur do SMS za świadczone usługi, problemy techniczne wynikające z awarii sprzętu (drukarki, brak dostępu do internetu). Dodał, że w kontrolowanym okresie nastąpiła częsta rotacja pracowników odpowiedzialnych za obsługę SMS.

(dowód: akta kontroli str. 632)

Osobami odpowiedzialnymi za składanie rozliczeń byli zgodnie z zakresem obowiązków pracownicy sekretariatu Szkoły⁴⁹.

(dowód: akta kontroli str. 647-655)

Z informacji uzyskanej od pracownika PZK, który w latach 2013-2015 przekazywał transze środków finansowych FRKF do Powiatu Bielskiego, składanie rozliczeń po terminie nie wpływało na przekazywanie kolejnych transz.

(dowód: akta kontroli str. 209,216,660)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że w 2015 r. Dyrektor Szkoły dokonywał i przedkładał do PZK częściowe rozliczenia dotacji ze środków FRKF oraz złożył sprawozdanie finansowe za pierwsze półrocze, natomiast zgodnie z § 8 pkt 1 i 2 umowy o dofinansowanie ze środków FRKF, zawartej z PZK w dniu 16 marca 2015 r., to Organ Prowadzący został zobowiązany do sporządzania i przedstawiania PZK rozliczenia otrzymanego dofinansowania.

(dowód: akta kontroli str. 659-660,663)

W opinii NIK, wobec zapisów wynikających z powyższej umowy, wskazane jest przekazywanie do Organu Prowadzącego sporządzanych przez Dyrektora Szkoły rozliczeń i sprawozdań, co umożliwi weryfikację danych tam prezentowanych, zwłaszcza w sytuacji, gdy ewidencję księgową dotacji otrzymywanej ze środków FRKF prowadzi ZOSiPO.

Ocena cząstkowa

Szkoła prawidłowo wydatkowała środki FRKF na szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo. Finansowała szkolenie uczniów do wysokości kwot przyznanych w umowach o współpracy. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła nieterminowości przekazywania częściowych rozliczeń do PZK.

⁴⁹ W latach 2013-2014 rozliczeniami kosztów zadania zajmowały się dwie osoby, od 2015 obowiązki te przejęła kolejna osoba.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵⁰, wnosi o zapewnienie przestrzegania terminów przekazywania rozliczeń do PZK, ustalonych w zawartej umowie z dnia 16 marca 2015 r.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 29 grudnia 2015 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Kontroler nadzorujący
Dariusz Bienek
Specjalista kontroli państwowej**

.....

---

⁵⁰ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.